

BİREY VE
TOPLUM

KÜLTÜR VE
MİRAS

İNSANLAR,
YERLER VE
ÇEVRELER

ÜRETİM, DAĞITIM
VE TÜKETİM

ETKİN
VATANDAŞLIK

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER ALL IN ONE

→ MAARİF MODELİNE TAM UYUMLU ←

DERSROOM LEC YÖNTEMİ İLE
TAM ÖĞRENME SİSTEMİ

MAARİF
MODELİNE
UYUMLU

GEÇMİŞİ
ÖĞREN
GELECEĞİ
ŞEKİLLENDİR

OKUL
YAZILILARI

LGS
HAZIRLIK

AÇIK UÇLU
SORULAR

ÇOKTAN
SEÇMELİ
SORULAR

BAĞLAM
TEMELLİ
ÖĞRENME

YENİ NESİL
SORULAR

BECERİ
ODAKLI
KAZANIMLAR

DERSROOM
—AKADEMİ—

www.Dersroom.com

LEC
LEARNING
SYSTEM

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER

ÜNİTE 1 BİRLİKTE YAŞAMAK

BİR GÜN İÇİNDEKİ ROLLERİM

Cumartesi günü Ece; ailesiyle zaman geçirmiş, okulunun bilim kulübü toplantısına katılmış, akşam da basketbol takımının antrenmanına gitmiştir. Gün boyunca farklı grupların üyesi olduğu için farklı roller üstlenmiş, bazı görevlerini başarılı biçimde yerine getirirken bazı davranışları ise bulunduğu grubun beklentileriyle tam olarak uyumamıştır. Aşağıdaki kanıtları inceleyerek soruları cevaplayınız.

LEC KODU

SOS.06.U01.LEC001-000

SORULARI CEVAPLARKEN:

- ☒ Tüm kanıt yüzeylerini birlikte kullanınız.
- ☒ Rol kartlarındaki hak ve sorumluluklara dikkat ediniz.
- ☒ Her soruda sadece bir doğru seçenek vardır.

KANIT YÜZEYİ 1 – GÜNLÜK ZAMAN ÇİZELGESİ

Saat	Grup	Rol
09.00		Çocuk / Abla
13.00	Bilim Kulübü 	Kulüp Üyesi
17.00	Basketbol Takımı 	Takım Oyuncusu

KANIT YÜZEYİ 2 – ROL KARTLARI

	AİLE
Haklar - Görüşünü söyleme - Destek görme	Sorumluluklar - Odasını düzenleme - Kardeşine yardım etme - Ortak ev düzenine katkı sağlama
	BİLİM KULÜBÜ
Haklar - Fikir sunma - Görev alma	Sorumluluklar - Grup kararlarına uyma - Arkadaşlarının görüşünü dinleme - Üstlendiği görevi ortak amaç doğrultusunda tamamlama
	BASKETBOL TAKIMI
Haklar - Antrenmana katılma - Antrenörden destek alma	Sorumluluklar - Takım planına uyma - İş birliği yapma - Verilen görevi yerine getirme

KANIT YÜZEYİ 3 – DAVRANIŞ KAYITLARI

I	Odasını düzenledi ancak kardeşine yardım etmeden evden ayrıldı.	
II	Panoya kendi hazırladığı başlığı arkadaşlarının görüşünü almadan yazdı.	
III	Hata yapan arkadaşına doğru hareketi göstererek çalışmanın sürmesine katkı sağladı.	
IV	Savunma görevi verilmesine rağmen sürekli hücum etmeyi tercih etti.	
V	Arkadaşının önerisini dikkate alarak hazırladığı metni yeniden düzenledi.	
★	Not: Davranışların sonuçları doğrudan verilmemiştir. Sonuçta, rol kartları ve davranış kayıtları birlikte değerlendirilerek ulaşılmalıdır.	

1 K1, K2 ve K3 birlikte değerlendirildiğinde "tatlıya bağlandı" deyiminin bu metindeki kullanımını en doğru açıklayan seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

- A Toplantının sonunda katılımcılara tatlı ikram edilmesi.
- B Sorunun zamanla kendiliğinden ortadan kalkması.
- C Tarafların konuşup uzlaşarak anlaşmazlığı olumlu şekilde sonuçlandırması.
- D Yaşlıların toplantıyı yönetmesi sayesinde herkesin aynı yerde bulunması.

2 Editör, deyim farklı metinlerdeki kullanımını göstermek amacıyla K4'teki örneklerden yalnızca deyim anlamını tam karşılayan iki cümleyi seçecektir. Buna göre aşağıdaki seçeneklerden hangisi doğrudur?

- A 1 ve 3
- B 1 ve 4
- C 2 ve 3
- D 3 ve 4

Unutmayın! Rollerinize uygun sorumluluklarınızı yerine getirmek grup yaşamını güçlendirir.

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER

ÜNİTE 1 BİRLİKTE YAŞAMAK

BİR GÜN İÇİNDEKİ ROLLERİM

ÖĞRETMEN ÇÖZÜM SAYFASI

LEC KODU

SOS.06.U01.LEC001-000

DERSROOM
AKADEMİ

BAĞLAM ÖZETİ

Ece, cumartesi günü ailesiyle zaman geçirmiş, okulunun bilim kulübü toplantısına katılmış ve akşam basketbol takımının antrenmanına gitmiştir. Farklı grupların üyesi olduğu için farklı roller üstlenmiş; bazı görevlerini başarıyla yerine getirirken bazı davranışları ise grubun beklentileriyle tam olarak uyumamıştır. Sorular üç kanıt yüzeyi birlikte değerlendirilerek çözülmelidir.

KANIT YÜZEYLERİ HIZLI GÖZDEN GEÇİRME

K1

GÜNLÜK ZAMAN ÇİZELGESİ

09.00 Aile
13.00 Bilim Kulübü
17.00 Basketbol Takımı

K2

ROL KARTLARI

Aile
Bilim Kulübü
Basketbol Takımı

K3

DAVRANIŞ KAYITLARI

I, II, III, IV, V
numaralı davranışlar
rol kartlarındaki
sorumluluklarla
karşılaştırılır.

ROL KARTLARINDA KİLİT NOKTALAR

AİLE

- Odasını düzenleme
- Kardeşine yardım etme
- Ortak ev düzenine katkı sağlama

BİLİM KULÜBÜ

- Grup kararlarına uyma
- Arkadaşların görüşünü dinleme
- Üstlendiği görevi ortak amaç doğrultusunda tamamlama

BASKETBOL TAKIMI

- Takım planına uyma
- İş birliği yapma
- Verilen görevi yerine getirme

GENEL DEĞERLENDİRME

Bu LEC; hak-sorumluluk ilişkisini, rol farkındalığını ve grup içindeki iş birliğinin önemini ölçmektedir. Öğrencinin tüm kanıt yüzeylerini birlikte kullanması zorunludur.

1 AÇIK UÇLU SORULARIN ÇÖZÜMLERİ

1

Kanıt Yüzeyi 1 ve 2'yi kullanarak Ece'nin üstlendiği iki **farklı rolü** yazınız. Her rol için bulunduğu grubu, bir hakkını ve bir sorumluluğunu belirtiniz.

ÖRNEK CEVAP

Rol	Grup	Bir Hakkı	Bir Sorumluluğu
Çocuk / Abla	Aile	Görüşünü söyleme	Odasını düzenleme
Kulüp Üyesi	Bilim Kulübü	Fikir sunma	Grup kararlarına uyma

PUANLAMA: Her rol için 1'er puan (Grup, Hak, Sorumluluk) → Toplam 6 puan

2

II numaralı davranışın Bilim Kulübündeki rolüyle neden tam olarak uyuşmadığını açıklayınız. Cevabınızı en az iki rol sorumluluğuna dayandırınız.

ÖRNEK CEVAP

II numaralı davranışta Ece, panoya kendi hazırladığı başlığı arkadaşlarının görüşünü almadan yazmıştır. Bu davranış, Bilim Kulübündeki "arkadaşların görüşünü dinleme" ve "grup kararlarına uyma" sorumluluklarıyla tam olarak uyuşmamaktadır.

PUANLAMA: Her doğru gerekçe 2 puan → Toplam 4 puan

3

Kanıt Yüzeyi 1, 2 ve 3'ü birlikte kullanarak Ece'nin aynı gün içindeki iki rolünü karşılaştırınız. Hangi rol farklı sorumluluklar gerektirir? Bu sorumlulukların neden birbirinin yerine kullanılamayacağını örneklerle açıklayınız.

ÖRNEK CEVAP

Ece günü içinde "Bilim Kulübü Üyesi" ve "Basketbol Takımı Oyuncusu" rollerini üstlenmiştir. Bilim Kulübünde grup kararlarına uyma, arkadaşların görüşünü dinleme ve üstlendiği görevi ortak amaç için tamamlama sorumlulukları vardır (K2, Bilim Kulübü kartı). Basketbol takımında ise takım planına uyma, iş birliği yapma ve verilen görevi yerine getirme sorumlulukları bulunur (K2, Basketbol kartı). Örneğin II numaralı davranış kulüpte (grup çalışması) uygun değildir; çünkü arkadaş görüşü alınmamıştır. IV numaralı davranış takımında (basketbol) uygun değildir; çünkü verilen savunma görevi yerine getirilmemiştir. Kulüpte "panoya yazma" görevi olabilir ancak takım "hücum etme" rolü kişinin tercihinin bırakılamaz. Bu nedenle bir rolün kuralları diğerinin yerine kullanılamaz; her grubun ortak amacı farklıdır.

PUANLAMA: Karşılaştırma 2 p + Farklı sorumluluk 2 p + Neden açıklama 2 p → Toplam 6 puan

AÇIK UÇLU TOPLAM PUAN: 16 PUAN

YAYGIN YANILGILAR VE ÖNERİLER

- Hakların sorumluluklardan bağımsız olduğunu düşünme → Hak-sorumluluk dengesi vurgulanmalı.
- Bir gruptaki davranış diğer grupta da geçerli sayma → Rol bağlamı örneklerle pekiştirilmeli.
- Kısmi uygun davranışları tam uygun gibi değerlendirme → Rubrik ölçütleri hatırlatılmalı.

2 ÇOKTAN SEÇMELİ SORULARIN ÇÖZÜMLERİ

4

Kanıtların tamamı birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisi kanıtlarla en güçlü biçimde desteklenmektedir?

DOĞRU CEVAP: A

K1 (zaman çizelgesi), K2 (rol kartları) ve K3 (davranış kayıtları) birlikte değerlendirildiğinde, farklı gruplarda farklı sorumlulukların olduğu görülür.

ŞIK ANALİZİ

A	✓	Aynı kişinin farklı gruplarda üstlendiği rollerin farklı sorumluluklar getirdiği kanıtlarla desteklenmektedir.
B		Bir gruptaki sorumlulukların diğer gruplara aktarılamayacağı K2 ve K3'teki örneklerle görülür.
C		Hakların bilinmesi yeterli değildir; K3'te bazı haklar kullanılmasına rağmen sorumluluklar ihmal edilmiştir.
D		Ortak amaç yerine bireysel tercihlerin ön plana çıkmasının uygun olmadığı K3'teki II ve IV numaralı davranışlarla anlaşılır.

5

Ece'nin aşağıdaki davranışlarından hangisi yalnızca tek bir davranış incelenerek değil, Rol Kartları ve Davranış Kayıtları birlikte değerlendirildiğinde üstlendiği role en uygun davranış olarak değerlendirilebilir?

DOĞRU CEVAP: C

III numaralı davranış, tüm rol sorumluluklarıyla uyumlu olduğu için en uygun davranıştır; bu ancak K2 ve K3 birlikte değerlendirilince anlaşılır.

ŞIK ANALİZİ

A		Evdeki sorumluluklardan yalnız birini yapmıştır (kısmi uygunluk).
B		Görevi yerine getirmiş gibi görünse de arkadaş görüşünü almadığı için uygun değildir.
C	✓	Arkadaş önerisini dikkate almış, ortak çalışma ve görev tamamlama sorumluluklarını yerine getirmiştir.
D		Verilen görevi yerine getirmemiştir (rol kuralına aykırı).

TEST TOPLAM PUAN: 8 PUAN

RUBRİK ÖZETİ (Açık Uçlu)	Puan
Kanıtları doğru kullanma	4
Rol ve sorumluluk ilişkisini açıklama	4
Gerekçelendirme ve örnek kullanma	4
Açık ve anlaşılır ifade etme	4
TOPLAM	16

Hatırlatma

Farklı roller farklı sorumluluklar getirir. Başarılı olmak için hem haklarını kullan hem de sorumluluklarını yerine getir.

www.DERSROOM.com

Dersroom Akademi

SOS.06.U01.LEC001-000

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER

ÜNİTE 1 BİRLİKTE YAŞAMAK

AİLEDE YENİ BİR ROL

Can'ın ailesine yeni bir bebek katılmıştır. Bunun ardından evdeki görev paylaşımı yeniden düzenlenmiştir. Can artık yalnız kendi odasını toplamakla kalmayıp kitaplığı düzenlemeye ve alışveriş poşetlerini taşımaya da yardım etmektedir. Aşağıdaki kanıtları inceleyerek soruları cevaplayınız.

LEC KODU

SOS.06.LEC.U01-00001

DERSROOM
AKADEMİ

KANIT YÜZEYİ 1 – GÖREV DAĞILIMI

Görev	Önce	Sonra
Odasını toplama	Can	Can
Kitaplık	Anne	Anne + Can
Alışveriş poşetleri	Anne – Baba	Anne – Baba + Can

KANIT YÜZEYİ 2 – AİLE GÖRÜŞLERİ

ANNE

“Sorumluluk paylaşımı yaş büyüdükçe değişebilir.”

BABA

“Herkes gücü kadar katkı sağladığında aile yaşamı kolaylaşır.”

CAN

“Her işi yapmak değil, bana uygun görevleri yerine getirmek önemlidir.”

KANIT YÜZEYİ 3 – GÜNLÜK DAVRANIŞLAR

Kod	Davranış
I	Kitapları raflara yerleştirdi.
II	Poşetleri taşımaya yardım etti.
III	“Bütün bebek bakımını ben yapmalıyım.” dedi.
IV	Ortak işlerle ilgilenmeyip yalnız kendi odasını topladı.
V	Annesinden yardım isteyen kardeşi için oyuncakları hazırladı.

1 Kanıtların tamamı birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki çıkarımlardan hangisi en güçlü biçimde desteklenmektedir?

- A Aile içinde görev paylaşımı değişebilir; ancak yeni görevler kişinin yaşına ve yapabileceklerine uygun olmalıdır.
- B Yeni bir aile bireyi geldiğinde herkes aynı miktarda sorumluluk üstlenmelidir.
- C Ailede görev paylaşımı yalnız anne ve babanın kararına bağlıdır; çocukların katkısı gerekli değildir.
- D Bir kişi kendi görevini yerine getiriyorsa ortak yaşamla ilgili başka sorumluluğu kalmaz.

2 Can'ın aşağıdaki davranışlarından hangisi tek başına bakıldığında doğru gibi görünse de, tüm kanıtlar birlikte değerlendirildiğinde aile içindeki yeni rolüne en uygun davranış olarak değerlendirilebilir?

- A Yalnız kendi odasını düzenleyip diğer ortak işlere katılmaması
- B Kitapları yerleştirirken annesiyle iş birliği yapması ve gerektiğinde alışveriş poşetlerini taşımaya yardım etmesi
- C Kardeşinin bütün bakımını tek başına üstlenmeye çalışması
- D Evdeki bütün görevlerin anne ve babaya ait olduğunu düşünerek yalnız kendi görevlerini yapması

Not: Davranışların doğru ya da yanlış olduğu belirtilmemiştir. Karar verirken tüm kanıt yüzeylerini birlikte değerlendiriniz.

Düşün, değerlendir,
kanıtları birleştir!

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER

ÜNİTE 1 BİRLİKTE YAŞAMAK

AİLEDE YENİ BİR ROL

ÖĞRETMEN ÇÖZÜM SAYFASI

LEC KODU
SOS.06.LEC.U01-00001

1. SORU ÇÖZÜMÜ

1 Kanıtların tamamı birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki çıkarımlardan hangisi en güçlü biçimde desteklenmektedir?

DOĞRU CEVAP: A

Çözüm:

Bu soruda üç kanıt yüzeyinin birlikte okunması gerekir.

Kanıt 1: Görev paylaşımı değişmiştir. Can'a yeni görevler verilmiştir.

Kanıt 2: Anne ve baba "yaş büyüdükçe değişebilir" ve "gücü kadar katkı" ifadelerini kullanmaktadır.

Kanıt 3: Can'ın bazı davranışları (I, II, V) yeni role uygunken, bazıları (III, IV) uygun değildir.

Bu üç kanıt birlikte değerlendirildiğinde, aile içinde görev paylaşımının değişebileceği ancak görevlerin kişinin yaşına ve yapabileceklerine uygun olması gerektiği sonucuna ulaşılır. Bu sonucu en güçlü şekilde destekleyen seçenek A'dır.

NEDEN DİĞER SEÇENEKLER YANLIŞ?

- B) "Herkes aynı miktarda sorumluluk üstlenmelidir" ifadesi, Kanıt 2'deki "gücü kadar katkı" ilkesine aykırıdır.
- C) Çocukların katkısının gerekli olmadığını söylemek Can'ın görüşü ve davranışlarıyla çelişir.
- D) Yalnız kendi görevini yapmak yeterli değildir; Kanıt 1'de yeni ortak görevler görülmektedir.

2. SORU ÇÖZÜMÜ

2 Can'ın aşağıdaki davranışlarından hangisi tek başına bakıldığında doğru gibi görünse de, tüm kanıtlar birlikte değerlendirildiğinde aile içindeki yeni rolüne en uygun davranış olarak değerlendirilebilir?

DOĞRU CEVAP: B

Çözüm:

Bu soruda bir davranışın tek başına olumlu görünmesi yeterli değildir. Rol kartları (kanıt 1 ve 2) ile birlikte değerlendirme yapılmalıdır.

- A) Kendi odasını düzenlemek olumlu olsa da ortak görevlere katılmamaktadır.
- B) Kitapları yerleştirmek (I) ve poşetleri taşımaya yardım etmek (II) rol kartlarındaki ortak sorumluluklara uygun davranışlardır. İş birliği ve katkı ilkesini karşılar.
- C) Bütün bebek bakımını üstlenmek yaşına uygun değildir (Can'ın görüşü ve anne-babanın ifadesiyle çelişir).
- D) Sadece kendi görevini yapmak ortak yaşam anlayışına uygun değildir.

ÖĞRETMEN NOTU:

Doğru cevap B'dir çünkü bu seçenek hem yaşa uygunluk hem de ortak yaşama katkı ölçütlerini karşılamaktadır.

KANIT KULLANIM RAPORU

Kanıt Yüzeyi	İçerik	Hangi Soruda Kullanıldı?	Kullanım Türü
Kanıt 1 Görev Dağılımı	Görevlerin önceki ve sonraki durumu tablosu	S1 ve S2	Zorunlu (Birleştirme)
Kanıt 2 Aile Görüşleri	Anne, baba ve Can'ın görüşleri	S1 ve S2	Zorunlu (İlke ve ölçüt)
Kanıt 3 Davranışlar	Günlük davranış kayıtları (I-V)	S1 ve S2	Zorunlu (Davranış analizi)

✓ Tüm kanıt yüzeyleri en az bir soruda kullanılmıştır. Evidence Integrity: SAĞLANDI.

RUBRİK (AÇIK UÇLU SORULAR İÇİN)

Ölçüt	Açıklama	Puan
Kanıtları doğru kullanma	Kanıt yüzeylerinden doğru bilgi seçer.	2
İlişkilendirme	Kanıtları birleştirerek anlamlı çıkarım yapar.	2
Gerekçeleştirme	Düşüncesini örneklerle açıklar.	1
TOPLAM		5

KAZANIM VE BECERİ İLİŞKİSİ

Kazanım	Beceri
SB.6.1.1. Gruplar içinde rollerin, hakların ve sorumlulukların zamanla değişebileceğini fark eder.	- Kanıt birleştirme - Çıkarım yapma - Karar verme - Yaşa uygunluk analizi - Ortak yaşam bilinci

TEST TOPLAM PUAN

Soru 1: 5 Puan

Soru 2: 5 Puan

TOPLAM: 10 Puan

ANAHTAR MESAJ

Ailede görev paylaşımı değişebilir. Önemli olan, herkesin yaşına ve yapabileceklerine uygun görevlerle ortak yaşama katkı sağlamasıdır.

ŞIK ANALİZLERİ VE HATA MODELLERİ

Soru 1 – Şık Analizleri

- A** DOĞRU – Üç kanıt birleştirilince ulaşılan doğru çıkarımdır.
- B** HATA – "Eşit sorumluluk" ile "uygun sorumluluk" kavramını karıştırır.
- C** HATA – Çocukların katkısının gerekli olmadığını söyler. Karar verme ile katkı sağlamayı karıştırır.
- D** HATA – Bireysel ve ortak sorumluluk ayrımını göz ardı eder.

Soru 2 – Şık Analizleri

- A** KISMI DOĞRU – Kendi görevini yapıyor ancak ortak görevlere katılmıyor.
- B** DOĞRU – Ortak işlere katılıyor, iş birliği yapıyor, yaşına uygun davranıyor.
- C** YANLIŞ – Yardım etmeye çalışsa da yaşına uygun olmayan fazladan sorumluluk üstleniyor.
- D** YANLIŞ – Ortak yaşama katkı ilkesini reddediyor.

YAYGIN KAVRAM YANILGILARI

- Eşit sorumluluk = Adil sorumluluk sanmak
- Kendi görevini yapmak = Tüm sorumluluklar tamam demek
- Karar verme = Katkı sağlama ile aynı sanmak
- Yardım etmeye çalışmak = Yaşına uygun davranış demek

ÖĞRETMEN NOTLARI

- Öğrencilerden kanıtları birlikte kullanmalarını gerektiğini hatırlatınız.
- Özellikle davranışların sonuçlarını doğrudan vermedik; bu nedenle öğrencilerin çıkarım yapması beklenir.
- Rol kartları hak-sorumluluk dengesini anlamak için kullanılmalıdır.
- Tartışma sorusu: "Sorumluluk paylaşımı neden zamanla değişir?"

UZATMA ETKİNLİĞİ ÖNERİSİ

Öğrencilere kendi aileleri için yaşlarına uygun bir "görev paylaşımı planı" hazırlatınız. Bu planda hak ve sorumluluk dengesi olmasına dikkat etmelerini isteyiniz.

BECERİ ODAKLARI

Kanıt Birleştirme

Çıkarım Yapma

Karar Verme

Yaşa Uygunluk Analizi

Ortak Yaşam Bilinci

